

sygn. akt: II Cz 441/14

POSTANOWIENIE

Dnia 8 października 2014 r. **Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny - Odwoławczy**

w następującym składzie:

Przewodniczący: **SSO Irena Dobosiewicz (spr.)**

po rozpoznaniu w dniu 8 października- 2014 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **B. U. i E. U.**

przeciwko **E. A.**

o **ustalenie**

na skutek zażalenia powodów na zarządzenie Przewodniczącego w Sądzie

Rejonowym w Świeciu VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego z siedzibą W

Tucholi z dnia 3 października 2013 r. w sprawie o sygn. akt: VIC 132/13

postanawia:

uchylić zaskarżone zarządzenie i przekazać sprawę Sądowi Rejonowemu w Świeciu VI Zamiejscowemu Wydziałowi Cywilnemu z siedzibą w Tucholi do ponownego rozpoznania.

Na oryginale właściwy podpis

II Cz 441/14

UZASADNIENIE

Powodowie B. U. i E. U. pozwem skierowanym przeciwko E. A. wnieśli o ustalenie, że wyrok Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 29 listopada 2010 r. wydany w sprawie I C 142/09, nakazujący powodom przywrócenie pozwanemu posiadania nieruchomości stanowiącej działkę nr (...), położoną w L., gmina (...), dla której Sąd Rejonowy w Tucholi prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...) oraz wstrzymanie na tej nieruchomości budowy domu mieszkalnego i nakazujący przywrócenie nieruchomości do stanu sprzed naruszenia posiadania poprzez rozebranie istniejącej części budynku, zasypianie wykopu, usunięcia materiałów i sprzętu budowlanego wraz z płotem oraz zaprzestanie dalszych naruszeń, nie podlega wykonaniu w części dotyczącej działki nr (...) o powierzchni 1,8147 ha, powstałej z wydzielenia z działki nr (...), położonej w L., gmina (...), dla której Sąd Rejonowy w Tucholi prowadzi księgę wieczystą KW Nr (...). Następnie powodowie uzupełnili swoje żądanie wnosząc o ustalenie, że przysługuje im prawo do swobodnego i nieograniczonego korzystania z tej nieruchomości.

Na skutek zarzutu pozwanego zgłoszonego przed wdaniem się w spór co do istoty sprawy, Sąd Rejonowy w Świeciu VI Zamiejscowy Wydział Cywilny w Tucholi w dniu 28 marca 2013 r., na podstawie art. 25 § 1 k.p.c. postanowił sprawdzić wartość przedmiotu sporu określoną przez powodów na kwotę 4.000 zł i zarządził dochodzenie poprzez zasięgnięcie opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego o okoliczność wartości działki nr (...), położonej w L., gmina (...), wraz ze wzniesionymi na niej fundamentami budynku mieszkalnego.

Postanowieniem z dnia 3 października 2013 r. Sąd Rejonowy na podstawie art. 25 § 1 k.p.c. i art. 26 k.p.c. ustalił wartość przedmiotu sporu na kwotę 72.000 zł, albowiem na taką kwotę powołany biegły oszacował wartość nieruchomości będącej przedmiotem postępowania.

Na skutek powyższego Przewodniczący w tym Sądzie zarządzeniem z tego samego dnia wezwał powodów do uiszczenia brakującej części opłaty od pozwu w kwocie 3.400 zł -w terminie 7 dni pod rygorem zwrotu pozwu.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wnieśli powodowie zarzucając mu nieważność polegającą na naruszeniu art. 379 pkt 4 k.p.c. poprzez wykonywanie w niniejszej sprawie czynności procesowych przez sędziego nieuprawnionego do sprawowania władzy jurydycznej w Sądzie Rejonowym w Świeciu, tj. w Sądzie, w którym sprawa jest rozpoznawana. Nadto

1

powodowie zarzucili naruszenie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 286 k.p.c. poprzez nierozpoznanie istoty sprawy w zakresie ustalenia faktycznej wartości przedmiotu sporu, wynikające z zaniechania rozpatrzenia uwag do opinii i wniosku dowodowego zawartych w piśmie powodów z dnia 19 sierpnia 2013 r.

Wskazując na powyższe powodowie wnieśli o stwierdzenie nieważności postępowania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i rozpatrzenie treści zarzutów i wniosków zawartych w piśmie z dnia 19 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powodów jest zasadne.

Rozpoznanie złożonego środka odwoławczego należy rozpocząć od zawartego w nim zarzutu nieważności postępowania, albowiem był on najdalej idący. Skarżący uzasadniając ten zarzut wskazali, że w wyniku reorganizacji wymiaru sprawiedliwości, polegającej na zniesieniu 79 sądów rejonowych, w tym także Sądu Rejonowego w Tucholi, doszło do nieprawidłowości polegających na podpisaniu decyzji o przeniesieniu sędziów na nowe miejsca służbowe przez sekretarzy i podsekretarzy stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, zamiast przez samego Ministra Sprawiedliwości. Tak też było w sytuacji Sędziego rozpoznającego niniejszą sprawę.

Na wstępie wskazać należy, że znosząc 79 sądów rejonowych z dniem 1 stycznia 2013 r. na podstawie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 października 2012 r. w sprawie zniesienia niektórych sądów rejonowych (Dz. U. 2012- r., poz. 1121) i z dnia 25

października 2012 r. w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych (Dz. U. 2012 r., poz. 1123), wydano 545 decyzji o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe, przy czym żadna z nich nie została wydana przez Ministra Sprawiedliwości.

Omawiany problem legł u podstaw uchwały pełnego składu Sądu Najwyższego z dnia 28 stycznia 2014 r. (OSNKW 2014, nr 4 poz. 31), w której w istocie podzielono pogląd skarżących stwierdzając, iż w wydaniu decyzji o przeniesieniu sędziego na inne miejsce służbowe na podstawie art. 75 § 3 w zw. z art. 75 § 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. -Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jednolity - Dz. U. 2013 r., poz. 427 ze zm.) Minister Sprawiedliwości nie może być zastąpiony przez sekretarza ani podsekretarza stanu. Jednakże Sąd Najwyższy zaznaczył, że wykładnia powyższych przepisów jest wiążąca dopiero od podjęcia tej uchwały. Oznacza to, że wszystkie decyzje w tym przedmiocie

2

wydane przed dniem 28 stycznia 2014 r., podpisane przez sekretarzy i podsekretarzy stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości, należy uznać za skuteczne, niewymagające jakichkolwiek aktów konwalidacyjnych lub konwalescencyjnych. Inne rozwiązanie, odpowiadające zasadzie retrospektywnego oddziaływania sądowej wykładni prawa, na skutek wadliwego obsadzenia wielu składów orzekających, mogłoby stanowić realne zagrożenie dla ładu

prawnego i dobrego funkcjonowania sądów oraz niebezpieczeństwo ogólnego zamętu w wymiarze sprawiedliwości, co byłoby zjawiskiem wysoce niepożądanym. Mogłoby również znacznie podważyć zaufanie obywateli do państwa i jego organów, w tym do sądów powszechnych, a przecież zaufanie to podlega konstytucyjnej ochronie w demokratycznym państwie prawnym (art. 2 Konstytucji RP). Z tych względów Sąd Najwyższy uznał, że powyższa uchwała wiąże dopiero od chwili jej podjęcia.

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko przedstawione w uchwale z dnia 28 stycznia 2014 r. Przychylenie się do poglądu skarżącego byłoby równoznaczne z nadwyrężeniem wizerunku prawa i władzy sądowniczej w stopniu trudnym do szybkiej odbudowy. Tym samym stwierdzić należy, że decyzja o przeniesieniu Sędziego rozpoznającego niniejszą sprawę na inne stanowisko służbowe, w związku ze zniesieniem Sądu Rejonowego w Tucholi, była skuteczna, albowiem pomimo, iż nie została podpisana przez Ministra Sprawiedliwości, to jednak została wydana znacznie przed podjęciem powyższej uchwały przez pełny skład Sądu Najwyższego. Wobec tego nie ma podstaw do uznania nieważności niniejszego postępowania. Zatem zarzut naruszenia art. 379 pkt 4 k.p.c. nie był zasadny.

Natomiast drugi zarzut podniesiony w złożonym środku odwoławczym zasługiwał na

uwzględnienie, co skutkowało uchynieniem zaskarżonego zarządzenia i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. W ocenie Sądu Okręgowego Sąd pierwszej instancji nie rozpoznał istoty sprawy nie powołując uzupełniającej opinii biegłego na okoliczność ustalenia wartości przedmiotowej nieruchomości przy uwzględnieniu faktu obciążenia jej prawem dzierżawy, o czym świadczą twierdzenia powoda zawarte w pozwie, przy uwzględnieniu wyroku Sądu Rejonowego w Tucholi z dnia 29 listopada 2010 r., które następnie nie zostały zaprzeczone przez pozwanego w odpowiedzi na pozew. Z pisemnej opinii biegłej sądowej sporządzonej w sprawie nie wynika, aby biegła uwzględniła powyższą okoliczność przy wycenie działki nr (...). Przedstawiając stan tej nieruchomości nie wskazała, że jest ona obciążona prawem dzierżawy. Natomiast składając ustne wyjaśnienia na rozprawie w dniu 28 kwietnia 2014 r. podała wprost, że okoliczność obciążenia nieruchomości dzierżawą ma wpływ na jej wartość rynkową. Zatem powodowie trafnie

3

zarzucili, że przy ustaleniu wartości przedmiotu sporu, a w konsekwencji przy określeniu wymiaru należnej opłaty od pozwu, Sąd pierwszej instancji nie uwzględnił faktu, iż pozwany jest dzierżawcą spornej działki. Z całokształtu materiału dowodowego dotychczas zgromadzonego w sprawie wynika, że gdyby powyższa okoliczność została wzięta pod uwagę, wymiar należnej opłaty od pozwu byłby inny.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 4 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. uchylił zaskarżone zarządzenie i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Świeciu VI Zamiejscowemu Wydziałowi Cywilnemu z siedzibą w Tucholi.

Przy ponownym rozpoznaniu niniejszej sprawy, Sąd Rejonowy najpierw w trybie art. 359 § 1 k.p.c. uchylił postanowienie o ustaleniu wartości przedmiotu sporu w niniejszej sprawie, a następnie dopuści dowód z uzupełniającej opinii biegłego, zgodnie z wnioskiem powodów zawartym w piśmie procesowym z dnia 19 sierpnia 2013 r. w zakresie uwzględnienia faktu obowiązywania umowy dzierżawy, po czym, biorąc pod uwagę całokształt materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, a także treść art. 25 k.p.c. i art. 26 k.p.c, ponownie ustalili wartość przedmiotu sporu i na tej podstawie określili wymiar należnej opłaty od pozwu.

Na oryginale właściwy podpis

Za zgodność z oryginałem

4